

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine: Italijanska kraljevina: Celo leto Lir 10.— Pol leta Lir 5.— Tri mesece Lir 2.50 En mesec Lir 1.—

Oglasi: Oglasi na drugi strani Lir 1.— za vrsto. — Mali oglasi Lir 0.05 za besedo. — Znižane cene za letne naročnike.

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Mešane liste

Čuden volilni položaj se nudi na Goriškem. Prostor je za pet poslancev, kandidator pa je skoraj pet krat toliko, med katerimi zavzemajo večino seveda italijanske kandidature. Naj pa se potem računa kakor se hoče, se prihaja vedno do zaključka, da dobè večino poslancev Slovenci.

Iz tega pa sledi dalje, da leži pri Slovencih ključ k političnemu položaju v deželi. Slovenci bi ves volilni položaj lahko preobrnil, ako bi hoteli in tudi čas je še za to, dasi se bi pojavile tehnične težave pri oddajanju glasov.

Italijansko nacionalistično časopisje povdarja namreč neprenehoma, kako nevarnost skriva v sebi goriško volilno okrožje, iz katerega se lahko izemimo zmaga jugoslovenske stranke z vsemi petimi kandidati, kar velja seveda za vlado kot poziv, daj se v bodoče bolje prouči obseg novih volilnih okrožij.

Ako hočemo logično misliti in priti do nadaljnjih sklepov, moramo pričakovati, da se bodo skušalo število slovenskih poslancev skrajno omejiti. Ta omejitev pa gotovo ne bode blagohotno učinkovala na slovensko duševnost, ki se bode tesno oklenila vsakega političnega kolovodje, v katerem bode videla sredstvo za odpor proti italijanstvu.

Poojstritev bi bila v tem slučaju neizogibna in po našem pričakovanju zopet vzrok nasilnim aktom na obeh straneh. Sodelovanje v prilog naše dežele in v prilog slovenskega roda, ki ostane v deželi, bi se zopet pomaknilo v megleno bodočnost.

Ali imamo sredstvo, s čemer bi se moglo zabraniti to poojstritev? Ceravno smo prepričani, da svetujemo zastoj in da ne najdemo posluha, hočemo vsled našega poklica pribiti nekatera dejstva, ki nam jih opraviči zgodovina, četudi ne naši sodobniki.

Ako bi se gibala namreč politika v Julijski Benečiji v normalnem tiru, bi bili v ospredju ne narodnjaški, ampak ekonomični programi. Ako pa bi bili v ospredju ekonomični programi, bi to pomenilo, da stoji italijanski in slovenski živelj v Julijski Benečiji na stališču sodelovanja, ker veže namreč slovensko in italijansko ljudstvo Julijske Benečije enotnost gospodarskih in kulturnih interesov.

To bi bil normalen položaj in vsak kdor hoče misliti do konca in abstrahira od nasilnih aktov, ki tirajo s pota vsako akcijo za sporazum, mora priznati, da bi

bila to edina vsem koristna politika.

Toda ako bi bila ta politika kedaj v veljavi bi ne bilo nikdar mogoče, da se pojavljajo danes v goriškem volilnem okrožju čisto narodnjaške liste, ki se izključujejo jedna drugo.

Seveda je naravno, da je Italijanom na Goriškem, ki so razcepljeni najmanj v štiri struje v očigled takemu položaju prav tesno pri srcu.

Ali mislite, da bi bil velik greh, ako bi se v takem slučaju mešalo liste, to je ako bi se takoj razpravljalo pod kakimi pogoji bi bil možen sporazum s to ali ono italijansko stranko. Vsaj bi Slovenci s tem dobili v roke važne dokaze, do kam gre italijanska popustljivost.

Zajedno bi bil to prvi dejanski poskus odkritosrčnega sporazumljenja in bi bilo brezdvomno v interesu jedne in druge narodnosti.

To smo hoteli mimogrede omeniti, ker vemo, da prej ali slej mora priti do tega.

Šoda je le, da je to za predstoječo legislaturo ali zakonodajno dobo več nego izključeno.

Naši duhovi se niso še pomirili, vsled česar bodemo dosti zgubili in se bodemo morali tudi jako težko pehati, ako bodemo hoteli to nazaj pridobiti, kar nam nesmiselna odporna politika gotovo odnese.

Misliti je namreč, kako je danes odstranjen vsak vpliv na naše najvažnejše gospodarske in kulturne zadeve, ker vlada našim zastopnikom očitno ne zaupa, dokler bodo isti sedeli pri vsaki opoziciji.

Treba bi bilo torej temeljitih prememb v smernicah naše lokalne politike, ki nima nič lokalnega na sebi.

Politika protislovja

Politika, ki jo uganjajo naši narodnjaški, stoji v znamenju protislovja z življenjskimi potrebami našega ljudstva.

Zdi se nam, da stopa pri nas narodnjaška politika sama sebi na rep. Zgledov bi lahko navedli kolikor bi jih hoteli, a najlepši zadnji zgled nam nudi glavni kandidat jugoslovenske stranke Dr. Wilfan v svoji mačjezaviti spomenici na splitske brate, da bi odvrnil nevarnost zetorsij na slovenskih odvetnikih v Julijski Benečiji.

Komur namreč ni znano ozadje moramo povedati, da je odredila odvetniška zbornica v Splitu izbris italijanskih odvetnikov ki se niso še hoteli izreči za svojo pripadnost.

Mi nočemo obsojevati tega postopanja splitske odvetniške zbornice, saj je namreč vsak gospodar v svoji hiši, toda za-

nimivo je zadržanje naših gospodov inteligentov.

Med tem, ko se po jedni strani veselè vsakega pritiska na Italijane, bi radi po drugi strani odvrnili bič, ki se obrača proti njim v znamenju iste politike, ki pozna le načelo «zob za zob».

Kedaj bolje kakor na tem zgledu še kaže nezmožnost in nevzdržljivost strogo narodnjaške politike?

Ker uvideva to sam Wilfan, načelnik jugoslovenske stranke v Julijski Benečiji, hiti praviti svojim splitskim bratom:

«Kot italijanski državljani, ki hočem biti pokoren zakonom države in po svojih skromnih močeh tudi služiti resničnim kolektivnim interesom, upam, da z izzivanjem primerne izjave od strani splitskih bratov samo koristim onemu medsebojnemu razumevanju, ki ga zasledujejo prosvitljeni duhovi na obeh straneh jadranskega morja».

Kako lepo in pohlevno zvene te besede! Kako zopet graja gosp. Dr. Wilfan svoje «splitske brate» odvetnike, le poslušajte: «Če torej v raznih primerih ravnamo tako (namreč «splitski bratje» odvetniki, ki odganjajo svoje italijanske kolege) da je njihovo ravnanje, če ne v opravičbo, kar tudi jaz odločno oporekam, vsaj v pretvezo sovražnemu postopanju proti nam, potem morajo pač imeti za svoje ravnanje zelo tehtne razloge. (Menda nič drugega kakor po nacionalizmu zaščiteno boj za obstanek, Op. Ur.).

«Zakaj moje mnenje je, da bi naši splitski bratje brez posebnih razlogov (ki so seveda državopravnega značaja, da ne rečemo zopet nacionalističnega. Op. Ur.) rajši — po domače rečeno — tudi katero požrli in svoje legitimno(!) reakcije obrzdale, nego narodnestnemu nasprotstvu na tukajšnjem ozemlju nudil le videz povoda za nasilje proti nam, ki smo brez obrambe.

Ali zato, da se odstrani tudi za bodočnost vsaka najmanjša nevarnost, da bi našim sodelžanom italijanske narodnosti očitno priljubljena «vzročna zveza» Split-Trst ne škodila idealnim vezem med brati iste ga naroda, smatram, da bi bilo zelo umestno, da se naši splitski bratje enkrat jasno in odločno izjavijo o vprašanju....»

Tako priporoča gosp. Wilfan svojim bratom — odvetnikom v Splitu vzdržljivost na celi črti, da ne bodo trpeli na posledicah Jugosloveni v zasedenem ozemlju.

Logično bi vsakdo prišel do sklepa, da poreče Wilfan tudi kako besedo na naslov besednih Jugoslovenov v zasedenem ozemlju, a kaj še! tu gre za kandidature in v tem slučaju je treba seveda «protestirati proti nastopanju». Obrov, Hunov, Tatarov, Turkov, Madžarov in Nemcev, katerim se sedaj pridružujejo še Italijani.

Vsak pripetljaj nasilnosti je treba povdariti in povečati v

ljudskih očeh, a ulivati olja na razburjene slovenske živče je načelno prepovedano.

Hoteli smo le v kratkih orisih povdariti protislovje, v katerem se giblje narodnjaška politika v Julijski Benečiji.

Ta politika bi sicer odgovarjala in bi jo mi morali s polno paro podpirati, ako bi nas bilo 6 milijonov pod Italijo, a ko ne dosežemo niti pol milijona, si neodvisne politike nikakor ne moremo «špugati».

Le radi tega se čutimo primorano postavljati se z vsaj našo voljo proti brezglavni politiki, koje posledice masa ne more ocenjevati, dasi padejo nanje grehi voditeljev.

Boj je pravilno sredstvo, kedar kaže vspehe, ako pa vspehov ni je samomor. To naj pomislijo dobro oni, ki pojdejo volit dne 15. maja z listo jugoslovenke stranke v Julijski Benečiji.

Položaj Nemčije

Nihče ne bi verojel, ko so se razšli delegati na londonski konferenci, da nastanejo mednarodne težkoče radi nemške odlašajoče in cincajoče politike.

Po dolgih pregovorih med Francijo in Anglijo, med nemškimi poskusi približanja in ameriškimi posredovanjem, so se zavezniški delegati zopet sestali v Londonu, da bi se posvetovali česa je ukreniti, da prisilijo Nemčijo k izvrševanju po versailski pogodbi sprejetih obveznosti.

Pri tem je prišlo zopet v razpravo vprašanje razoroženja Nemčije in kaznovanje nemških zločinov, ki so bili zakrivljeni po nemškim častniki na mednarodnem pravu tekom vojne.

Nadaljna poročila se strinjajo v tem, da obstojajo med zavezniški dve struji. Ena struja, ki jo zastopa Lloyd George, je za ultimatum, druga, ki jo vzdržujeta Francija in Belgija pa za takojšnje zasedbo nadaljnega nemškega ozemlja, v katero bi prišlo to pot tudi mesto Essen s Kruppovotovarno.

Ker je med tem časom odredila Francija delno mobilizacijo, s koje postavi v vojno stanje z nova 130.000 mož in ker potrebuje razvoj mobilizacije vedno nekaj dni, je prevladala struja, ki je za ultimatum.

Tekom teh desetih dni meni Francija oborožiti se in pripraviti vse potrebno za oboroženo vkrakanje v rursko ozemlje.

Tako je dobila Nemčija še to pot 10 dni odloga. Toda na Nemškem bobna vse proti vladi, ki bi si upala kaj pustiti in obsoja celò von Simonsa radi njegovega koraka pri ameriškanskem mioisterskem predsedniku, zlasti ker je isti pritegnil v zaupanje nekega ameriškanskega odvetnika v Berlinu.

Dasi kažejo Nemci po jedni strani spravljivo lice, ne morejo najti v svoji sredi človeka, ki bi prevzel odgovornost za podpis trdih pogojev, na katerih obstojajo zavezniški.

In ti pogoji niso baš rahli.

Nemčija mora plačati 132 milijard mark v zlatu oziroma 6 milijard in 300 milijonov šterlinskih lir, plačljivih po 2%, v 35 letih začeni s 100 milijoni in končavši z najvišjim obrokom od 300 milijonov šterlinskih lir.

Vendar se težave zdato znizajo vsled pripravljenosti zaveznikov dati Nemcem zdatne olajšave pri odplačevanju tega dolga.

Pred vsem se izdajo na račun Nemčije zakladni boni, katere spravijo v promet zavezniški in jih bode Nemčija polagoma odplačevala.

Nekateri govore celo o francosko-nemški ustanovitvi nekake kapitalističnega bloka za veleindustrijo in trgovino.

Videč namreč ogromno bogatstvo Nemčije in delazmožnost Nemcev, prihaja polagoma na površje prepričanje, da bi bilo bolje prisiliti Nemčijo, da udinja svoje gospodarske in naravne sile na skupen račun z zavezniški vred.

Ceravno nagovarja tu pa tam zavezniško časopisje ta preobrat, je vendar malo verjetno, da bi Nemci zlahka ugriznili v to jabeljko.

Vendar je sedaj Nemčija prešla odločno in prijateljsko svarilo od zaveznikov. Na njej leži sedaj, je-li upa vstrajati v svojem odporu ali ne.

Meja v Julijski Benečiji

Iz Rima poročajo, da je dobila vlada obvestilo, da je dovršila paritetična komisija, ki je poslovala v Benetkah, delo zadevajoče začrtanje državnih mej v Julijski Benečiji med Italijo in Jugoslavijo. Jugoslovenski delegati so že odpotovali s posebnim parnikom v Baker.

Istodobno je otvorila svoje delovanje tudi komisija za določitev reških mej. Zdi se, da se vrača polagoma zopet mir v mesto. Varstvo javnega reda in miru je prevzel italijanski general Denicotti, 28 izmed v Reki bivajočih legionarjev je bilo odstranjenih po kr. karabinirjih.

Lenin hoče v London.

Iz Berlina javljajo, da je Čičerin naročil Krasinu, da poizve v uradnih londonskih krogih, je-li bi bil prihod Lenina v London všečen. Lenin bi se namreč rad podal sam v London, da objasni tam merodajnim angleškim krogom svoj širokopotezni načrt za politično in gospodarsko obnovev Rusije. Anglija bi pri tem igrala po Leninovem načrtu veliko vlogo.

Da je Lenin sploh temeljito revidiral svoje prvotno stališče, dokazujejo zadnji politični dogodki v Rusiji.

Pred kratkim so imele komunistične zveze v Moskvi shod, na katerem je bil glavni predmet razprav položaj, ki je nastal v sovjetski Rusiji vsled nedavnih odredb sovjetske vlade o zasebni lasti in svobodni

trgovini z živili. Na shodu je govoril tudi Lenin. V svojem govoru je Lenin rekel: Moramo natančno proučiti spremembe, ki so nastale v gospodarskem življenju kmetov. Najprej smo videli, kako so ubogi in bogati kmetje združili svoje moči proti velikim posestnikom, da si jim bili cilji različni. Dočim so bogati kmetje hoteli vzeti zemljo velikih posestnikov, da bi povečali svoje premoženje, niso kmetje, ki so bili brez zemlje, mogli izkoristiti položaja v enaki meri, ker niso imeli zadosti poljedelskega orodja. Pozneje smo videli, kako so se ubogi kmetje organizirali, da bi bogatim kmetom zabranili vzeti zaplenjeno zemljo velikih posestnikov. Sovjetska vlada je dala odborom ubogih kmetov vsako pomoč, ki je bila mogoča. Posledica tega je bila, da je srednjih kmetov bilo kmalu največ. Ako hočemo povzdigniti pridelovanje na kmetih, moramo torej v prvi vrsti računati s srednjim kmetom. Komunistična stranka obrača svojo politiko v to smer. Ker je največ srednjih kmetov, moramo tem kmetom pomagati, da pomnožijo plod svoje zemlje, ter moramo od njih zahtevati, da bodo delali ravno toliko časa kakor delavci.

Sprememba naše politike nasproti kmetom je prišla vsled tega, ker se je položaj kmetov samih tudi spremenil. Svoboda trgovina bo razvila državni kapitalizem. V sedanjem gospodarskem sestavu Rusije se da razlikovati pet različnih gospodarskih sistemov: 1. očaški sistem: kmet dela za svoje lastne potrebe; 2. sistem male trgovine: kmet prodaja svoje prideje na trgu, 3. kapitalističen sistem: pred našimi očmi se ustanavlja zaseben kapital; 4. državni kapitalizem in 5. socializem. Vseh teh pet sistemov živi v Rusiji istočasno. To pa je radi tega, ker se naša velika industrija še ni vzpostavila, zakaj socializirane delavnice dobivajo le deseti del tega, kar bi potrebovale. Vsled nereda, pomanjkanja netiva in surovin ter pomanjkljivosti prevoza se je poleg socializma ohranila tudi mala obrt. Pri takšnih razmerah pomeni državni kapitalizem združitev malih obrtnj.

Gotovo je, da se bo kapitalizem vsled svobodne trgovine množil, toda mi se kapitalizma nikakor ne bojmo. Ne bojimo se ga, ker množimo obenem tudi proizvodnjo, t. j. kar najbolj potrebujemo. Tako se torej ustvarja nekak državni kapitalizem, katerega nas ni prav nič strah, ker bomo mi sami določili meje njegovemu razmahu.

Kako smo obhajali prvi majnik

Nekoliko drugače, kakor prejšnja leta. Jutranje godbe v Goriškem mestu ni bilo. Zunaj po vaseh pa je bilo sploh vedno malo zanimanja za ta republikanski in delavski praznik.

Socijalistični govorniki niso nastopali, ohodi so izostali. Bojeviti pripadniki jedne in druge stranke so se srdito in potuhnjeno spogledovali. Tu pa tam je koga premagala politična strast, da je zakričal na naslov te ali one politične stranke, toda do pravih oboroženih spopadov ni prišlo nikjer. Fašisti so sicer popevali po

mestu, a komunistov do večera ni bilo na spregled. Še le ponoči se je čulo na raznih delih mesta bunkanje, ki pa ni bilo za nobenega osodepolno.

Do malega spopada je prišlo pozno zvečer na Kostanjevici, a kljub temu ni bilo mrtvih.

Ostalo je pri manjših neljubih dogodkih.

Iz volilne borbe

Socijalisti se orijentirajo proti abtinenci. Izmed 52 volilnih okrajev se je oglasilo 39 okrajev, da se vzdržijo socijalisti vsake volitve. Te dni zvemo končni sklep socijalistične stranke.

V Neapelju se je pojavila posebna stranka, ki je predložila svojo posebno volilno listo podpisano od 310 volilcev. Nje geslo je «kralj in narod». Naceluje ji neki..., ki mu je ljudstvu izreklo «amerikanski advokat». Pri natančnejšem zasledovanju, kake cilje ima ta stranka pred očmi, se je dogotalo, da ne zastopa ne kralja ne naroda, ampak loterijske interese.

Strankini voditelj izdaja namreč zakotni list, v katerem se razpravlja le o loterijski sreči, o igrah in podobnih copernijah. Ker odgovarja najbrž tak program napolitanski duševnosti, ni izključeno, da zbere ta lista na svoje kandidate najmanj vse zagrizene loteriste.

V Vidmu se je ustanovila takozvana stranka «ostalih». Ko so namreč Nemci in Avstrijci zasedli leta 1917 Videm, je pobegnilo iz mesta nad 31.000 prebivalcev, 16.000 pa je kljubovalo osodi.

Ko se je vrnila leta 1918 italijanska armada v Videm, so doživljali ti «ostali» seveda grenke čase. Vse jih je namreč dolžilo ropa in sporazuma s sovražnikom. V večini slučajev se je seveda izkazalo, da je bilo vse pretirano in zastopniki te ostale množice so podali parlamentarni komisiji tudi lep memorandum, v katerem opravičujejo svoje bivanje v Vidmu.

Kljubu temu pa jim je italijanska vlada menjala avstrijske lire le v izmeri 40%, kar jih je seveda hudo razkačilo.

Sploh se je pokazala med zaostalim videmskim prebivalstvom taka skupnost interesov, da so nastopili s samostojno listo, ki nosi kot strankino znamenje nemškega vojaka, ki preganja žensko.

Morda zvemo še za kako podobno strančico?

„Spolno paro nazaj“

Ob otvoriti deželni učiteljske konference, ki se je vršila v tržaški mestni hiši 29. in 30. pret. m., je gosp. Ferdinand pl. Kleinmayer, izustil sledeči govor:

«Današnja konferenca ostane gotovo vklesana kakor zgodovinsko dejstvo v analih razvoja naše šole in zato, odgovarjaje plemenitim besedam g. predsednika, deželnega šolskega nadzornika Pasqualisa, smatram za primerno, da izrazim na tem mestu čustva, ki prešinjajo slovensko in hrvatsko učitelstvo tega ozemlja. Danes smo v neposrednem stiku kulturni delavci iz vsega Julijskega Beneš-

kega, in zato mislim, da najde naša beseda, izviračica iz dna našega srca, zaželjen odmev v Vaših srcih. Italijanski kolegi izključivši vsak nesporazum, vsak dvom, ki ne bi imel razloga obstajati. Slovenski in hrvatski učitelji te dežele želijo biti prav razumljeni in zato hočejo, da se vzame na znanje njihova odkrita simpatija za italijanski narod, ki bo, močen plemenit in pravičen, kakor je, gotovo hotel dovoliti boljše bodočnost in olajšati svobodni razvoj kulturnim silam slovenskega prebivalstva in primerno zboljšanje in razširjanje njegovega šolstva. Slovenski in hrvatski učitelji izražajo danes svoj trdni sklep, da hočejo iskreno izpolnjevati svojo težko nalogo po duhu zakonov Domovine. K temu jih dovaja že ljubezen do šole in mladine, ki jim je zaupana in ki ji bodo znali vdahnjevati ljubezen in spoštovanje do velikdga italijanskega Naroda. Vrhtega hočejo slovenski in hrvatski učitelji gojiti krepko čustvo kolegijskosti nasproti svojim italijanskim kolegom. Zgodovina bojev, ki smo jih že prej bojevali za pravice šolstva in učiteljstva zvesto ob strani svojih kolegov, dokazuje jasno, da se ne omejujemo samo za besede. Prepričani smo, da bo to čustvo kolegijskosti moralo zadobiti še bolj globoke korenine v lep vzgled obojemu prebivalstvu tega ozemlja. V ljubezni do Domovine, v ljubezni do šole in v ljubezni do svojega poklica hočemo naprej še bolj čilo izvrševati svojo misijo, in upam, da bo uspeh, bolj kakor v preteklosti, kronal naše kulturno delo v naročju Velike Matere Svobode in Kulture Italije».

«Edinost» je prinesla ta govor z grenkokislím obrazom in nič kaj laskavim komentarjem za ubogega Kleinmayerja, češ, da je Kleinmayer nekaj zijal kar pa nima z iskrenostjo ničesar opravili.

Prav! Mi se tudi vjemamo z «Edinostjo» namreč v tem smislu, da Kleinmayer s svojim govorom gotovo ni izrazil iskrenega mišljenja urednikov pri «Edinosti»; ker jih pa najbrže tudi ni prašal za dovoljenje, kakor bi bil moral revček stori, je ves njegov govor ostal le «osebne izjava»!

«Edinost» naj nam vendar enkrat stori uslugo in povè, kake so «brezosebne izjave», iz katerih zveni baje vsa jugoslovenska politika v zasedenem ozemlju.

Domače vesti

Kazenski zakonik — Uradni listi javljajo, da se uvede mesto s 1. julijem 1921 s prvim januarjem 1922 italijanski kazenski zakonik tudi v Julijski Benečiji.

Glede tega zakonika imamo omeniti, da je mnogo modernjši od sedanjega avstrijskega. Istodobno s tem zakonikom pa dojdejo tudi globoke spremembe v postopanju pristojnosti, porotnikov in kazenske evidence.

Najbrž bodo morale občinske uprave sprejeti tudi takozvane stanovske urade.

Italijanski davčni sistem. — Vlado listi objublajo, da so

uvede v novih deželah davčne zakone in odredbe, ki obstojajo v Italiji, dalje zakon glede pobiranja davkov, ki jih dolgujejo davkoplačevalci v novih deželah kraljestva in narobe, zakon glede pobiranja davščine na vino, ki se še pobira v starem kraljestvu in zakon glede pobiranja erarskih davščin na javne zabave.

Dr. Alojz Franko † — Iz Ljubljane je došla vest, da je tam preminul bivši deželni poslanec in odbornik Dr. Alojz Franko.

Dr. Alojz Franko je bolehal že del časa. Čutil je najbrže že svoj konec, ker se je pred dobrim mesecem preselil v Ljubljano k svoji družini ostavivši svojo odvetniško pisarno v Gorici.

Pokojnik je bil pred vojsko eminentno politična oseba. Skupno z Mermoljem je pred leti zbudil v deželi takozvano agrarno stranko, ki je pa končala v liberalnem naročju.

Kljubu temu je skušal agrarna stranka pod njegovim vodstvom ohraniti nekako neodvisnost. Temelj temu naj bi bila še sedaj obstoječa «kmečka banka v Gorici».

Očitno je bilo v tej politiki, da se jd skušalo protežirati le velikega kmeta. Sicer pa je pokojnik pred vojno spretno nastopal kot politik in odvretnik.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, mu je seveda zmanjkalo polja delavnosti. Po dohodu Italije je zastopal le še finančne naloge pri raznih posojil-

nicah, kar mu je močno podkopalo politični ugled. V kolikor je bilo to upravičeno, ne vemo; mislimo pa da so Slovenci v Julijski Benečiji zgubili prerano moža, ki bi s svojim znanjem lahko še marsikaj koristil svojemu ljudstvu.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

TISKARNA G. JUCH
Gorica, Via Morelli 14
SPREJEMA VSAKO
TISKARSKO DELO

Zobozdravniški Ateljé
Dr. STENER
in
V. C. HANSEN
GORICA
Corso Vitt. Em. III. št. 34, I. n.
ordinira 9—12 - 2—16
- ob praznikih 9—12. -

Agrarni zadružni konsorcij v Gorici

Zadruga z omejeno zavezo
Tekališče „Giuseppe Verdi“ št. 29 (Mestni dvorec)

Pri tem konsorciju se razprodajajo:

- I. **KRMILA**: Oves, otrobi, moka za krmljenje, sezamove pogače, sol za živino.
- II. **SEMENA ZA PAŠNIKE**: Različne vrste detelj, rastlin za krmljenje in vrtnin.
- III. **GNOJILA**: napravljena umetno iz najboljših kemičnih snovi.
- IV. **VITRIJOL IN ŽVEPLO**.
- V. **PLUGI** znamke «Sack» in drugih ter razni poljedeljski stroji.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici

Anonimna družba - Društvena glavnica L 1.000.000

gencije:

Idovščina, Ajello, Gradišče, Gradež,
Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov,
ki so vporabljivi po celem kraljestvu